СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 167. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 19 липня, 1934 — VOL. XLII. No. 167. Jersey City, N. J., Thursday, July 19, 1934. THREE CENTS.

УСПІХ ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС САМИХ. МИ САМІ ЗБУДУВАЛИ У. Н. СОЮЗ, МИ САМІ ЙОГО ПІДДЕРЖУЄМО Й ТІЛЬКИ МИ САМІ МОЖЕМО ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЙОМУ ЩЕ КРАЩУ БУДУЧНІСТЬ. ХТО ЦЕ РОЗУМІЄ, ЦЕЙ НЕ ОГЛЯДАЄТЬСЯ НА НІКОГО ІНШОГО, А СПОВНЯЄ СВІЙ ОБОВЯЗОК І ПРИЄДНУЄ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА.

РОЗГРОМ КОМУНІСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СНА ФРАНСІСКО

КОМУНІСТИ СТАРАЛИСЯ ЗРОБИТИ ЗАВОРУШЕННЯ СЕРЕД СТРАЙКУЮЧИХ. СТРАЙК ПРОХОДИТЬ СПОКІЙНО.

САН ФРАНСІСКО. — Страйк проходить без особливих інцидентів. Те, що страйкуючі юнії дозволили підвозити до міста поживу, значно зменшило напруження. Провідники страйку та представники підприємців думають, що за дві доби страйк буде закінчений. Колиб до цього не прийшло, то можливо, що тоді доведеться президентови Рузвелтови вжити своїх прав до примусового для обох сторін рішення в справі страйку.

Спеціяльні відділи юнійних страйкарів напали на комуністичні організації та осередки. Всі помешкання комуністів та взагалі крайніх лівих організацій зруйновані: повибивано вікна, знищено діловодство, крізь вікна повикидано на вулиці меблі, машинки до писання й т. п. В деяких випадках побито комуністів так, що довелося їх відставити до шпиталю. Поліція не встигла запобігти розгромови комуністичних організацій.

Дотепер арештовано більше як 300 комуністичних організаторів та агітаторів. Серед них є багато таких, що будуть депортовані за межі Злучених Держав, як небажані чужинці. До розгрому комуністичних організацій юнійне робітництво було спровоковане комуністами, які непокликані виступали в імені страйкуючих, стараючися викликати заворушення та здезорганізувати страйк.

СТРАЙКАРІ ПРОСЯТЬ УРЯД ПРО ПОСЕРЕДНИЦТВО.

ВАШИНҐТОН. — Тут задоволені з того, що ґенеральний страйковий комітет у Сан Франсіско ухвалив звернутися до уряду, щоби президент Рузвелт ужив своїх прав для полагодження страйку на цілому побережу Тихого океану.

Покищо ще не відомо, як поставиться до цього президент, який тепер на вакаціях, але сподіваються, що влада буде вичікувати, щоби прийшло до порозуміння безпосереднього між робітниками й підприємцями.

ЧЕКАЮТЬ ПРИЇЗДУ СЕНАТОРА ВАҐНЕРА.

ПОРТЛЕНД (Ореґон). — Справа загального страйку засадничо вже рішена, але його початок відкладають до приїзду сенатора Вагнера, який тепер у дорозі з Ню Йорку до Портленду, щоби взяти на себе завдання посередника між страйкарами й підприємцями.

ЗАТОПИЛИ СТРАЙКОЛОМНИЙ ПАРОПЛАВ.

СІЄТЛ (Вашинґтон). — У місцевому порті страйкарі затопили портовий катер (малий пароплав), який плив з крамом, навантаженим страйколомами. Позатим страйк проходить спокійно.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ КАПЕЛЮШНИКІВ.

ДЕНБОРІ (Конетикот). — Закінчили страйк тисяча робітників-капелюшників, що застрайкували девять тижнів тому, домагаючись підвищення платні й визнання їх юнії. Підвищення платні вони вже дістали, а в справі юнії ведуться переговори між представниками робітників і фабрикантів.

ВІЙСЬКА НА ПІДТРИМКУ ЛАДУ.

МІНЕАПОЛІС. — Знову почався страйк шоферів вантажних авт. На страйк вийшли 7,000 шоферів, які тепер стараються спинити доставу краму на вантажних автах. Губернатор змобілізував національну ґвардію. 200 ґвардійців патролюють по вулицях з наказом вживати всіх способів, щоб забезпечити спокій і порядок у місті.

НОВИЙ „БОС" ТАМАНІ ГОЛ.

НЮ ЙОРК. — Новий „бос" Тамані Гол, Дулінґ, почав урядувати. Це наймолодший „бос", якого мала ця організація, що довгі десятки років панувала в Ню Йорку. Дулінґ обіцяє, що він буде прислухатися до публичної опінії міста.

Дехто сподівається, що тепер Тамані змінить свою політику, яка привела на останніх міських виборах до поразки майже всіх кандидатів Тамані Гол на уряди в місті. Але більшість стоїть на тому, що Тамані Гол не зійде зі свого шляху й буде далі розпоряджуватися в місті, як у свому власному домі.

ВОЄННІ ЛІТАКИ ЛЕТЯТЬ НА АЛЯСКУ.

САН ДІЄҐО (Каліфорнія). — Одинацять величезних військових розвідчих літаків вилетіли звідси на Аляску. Зпочатку вилетіли 12, але в одного попсувалося щось у машинах. Він здогонить інші літаки пізніше.

Це буде перший масовий лет воєнних літаків на далеку північ. З Сан Дієґо до Аляски 4,000 миль.

З Вашинґтону також вилетять сьогодня десять величезних бомберів, які теж полетять на Аляску для воєнних вправ.

ВЕКСЕЛЬ ПРИЧИНОЮ САМОГУБСТВА.

В Рудниках недалеко Миколаєва над Дністром заподіяв собі смерть багатий колись господар Олекса Ґерило. Одного дня Ґерило одержав векселевий наказ на 800 зл., але не мав грошей, і так цим перенявся, що в кілька годин після цього наложив на себе руку.

ЗВІРСЬКИЙ ЗЛОЧИНЕЦЬ.

У полі недалеко залізничної стації Мєдзьно, коло Ченстохова, знайшли пастухи в полі тіло молодої, може 15-літньої дівчини, привязане шнурком до дерева. Слідство устійнило, що дівчину хтось насамперед вдушив, а опісля щойно повісив на дереві. З черги устійнено, що дівчина називається Яніна Токарчик і походить з села Охта, пов. Велюнь. Дівчина прийшла була до своєї тітки в Ченстохові і коли вийшла за місто, хтось напав її вдушив. Точніше слідство устійнило, що злочину доконав 24-літній Б. Войцеховський, мандрівний торговець солодощів. Підчас переслухання Войцеховський признався до вбивства та заявив, що він уже більше молодих жінок позбавив таким чином життя. Войцеховський зізнав дальше, що душив жінок тому, що чиясь смерть справляла йому велику розкіш.

ДО ЧОГО ЗДІБНА ТЕМНОТА

У Ґвіздці, пов. Коломия, повісилася ще минулого року місцева селянка Доця Савчук, яку поховано на ґвіздецькому цвинтарі. Недавно тому одної ночі начальник громади Ілько Хлівчук стрінув на цвинтарі трох мужчин, що розкопували гріб самовбивниці. Повідомлена про цей випадок поліція арештувала всіх трох справців, І. Віварчука, М. Буздака і М. Колтуника, які признали до вини й оправдували свій учинок тим, що в селі була поголоска, що як довго самовбивниця буде лежати горілиць, так довго в селі будуть траплятися ріжні нещастя. Неосвідомлені забобонні парубки хотіли перевернути Савчукову разом з домовиною горілиць і таким чином хотіли „відвернути від села всі нещастя".

ПІДПАЛИВ З ПІМСТИ.

У Вишенці, пов. Городок Ягайлонський, Семко Березюк жив добре зі своєю тещею і прийшло до того, що разом з тещею прогнали з хати тестя Юрка Зелізка. З пімсти Зелізко підпалив Березюкови стодолу, яка згоріла до тла. Палія арештувала поліція.

СТРАШНЕ ПОНЕВОЛЕННЯ ІНДІЯНСЬКИХ РОБІТНИКІВ У МЕКСИКУ.

В місті Мексику оголошено звідомлення, яке подає жахливу картину життя індіянських робітників, котрі працюють на кавових плянтаціях у провінції Чіяпас. Сказано, що наставники поводяться з цими робітниками, як з худобою, і жорстоко побивають за всяку спробу втечі. Робітники мусять вставати до праці в 3 годині ранку, йдуть далеко в поле, а коли вертаються пополудні до табору, мусять нести на плечах мішки з збираною кавою, чоловіки і жінки. Ніякої медичної обслуги для тих невільників нема, а коли занедужають, ніхто їх не ратує.

ЧУДОТВОРНИЙ ЛІКАР ПІД КЛЮЧЕМ.

Довший час вештався по Лемківщині якийсь „лікар-чудотворець", якому, мовляв, вистарчить поглянути тільки на хорого, щоб збагнути його недугу, поставити влучну діягнозу й вилікувати вмить ока хочби і найгрізнішу недугу. Одначе слава того „чудотворця" дуже скоро минула, бо поліція арештувала його і відставила до судових арештів у Горлицях. Підчас слідства виявилося, що „лікар-чудотворець" має стільки спільного з медициною, що „огірок з лямпою". Чудотворець називається Владислав Серанський і є найзвичайнішим обманцем. За час своєї „лікарської практики" обманив Серанський кількасот осіб. За великі гроші, які брав від несвідомих селян, давав їм ріжну хопту та безвартісне листя.

ЗАЛІЗНИЙ ВІК УМИРАЄ.

За дослідами німецького хеміка Фровайна виявляється, що европейські руди заліза вистарчать ледви на 58 літ; зате руди заліза на цілому світі вистарчать ще ледви на 64 роки. У 1500 році добували ледви 50,000 тон заліза; нині добувають його річно 100 міл. тон. Всеж таки цей хемік потішає, що наука зможе продовжити добування заліза ще на 90—100 літ, або заступити його новим, кращим і тревалішим металем.

ВОЗДУХ ЗІРВАВ ГОЛОВУ.

У місті Ніпава в Манітобі згинув у пивниці ґазолінової стації Піддера робітник Ч. Р. Перот страшною смертю. Саме тоді, коли Перот нахилився над бочкою, стиснений воздух розірвав її. Вибух стисненого воздуху був такий сильний, що зірвав верхню часть його голови.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА АДВОКАТКА В КАНАДІ.

Цього року в манітобськім університеті покінчили студії шість українських студентів. Між ними панна Марія Закус покінчила право і задумує в короткім часі почінати адвокатську карієру у місті Вінніпеґу. Панна Закус є першою українською адвокаткою в Канаді.

ВБИЛИ ДВОХ ПОЛІЦАЇВ.

В індіянській резерві над Нікола Ривер, недалеко Меррит, Б. К., хтось дуже побив Індіянку Енею Вуд і її привезли до Меррит до шпиталю. Для розслідів побиття жінки вислали у резерву двох поліцаїв з Меррит, а іменно Персі Кара і Френка Гісборна. На другий день знайшли автомобіль, у якім поліцаї поїхали до резерви, розбитий. В нутрі автомобілю була кров. Земля кругом автомобілю була сильно стовчена й обкровавлена. Це видний знак, що там ішла завзята боротьба. Далі стверджено, що до берега тягнули тяжкі предмети, а з усуненого берега ріки вносить, що це Індіяни у боротьбі замордували двох поліцаїв і покидали трупи у ріку. На місце злочину вислали скріплену поліцію, яка вже арештувала пять підозрілих Індіян. Одніня кількох арештованих виказують сильні сліди крови. Пізніше знайшли трупа замордованого поліцая Гісборна.

КАРА ЗА НАПАД НА БАНК.

Поліційний суддя Ґреґем покарав Ізраїля Маланчука, літ 19, дволітньою вязницею і 10 буками, а його брата Давида Маланчука, літ 17, однорічною вязницею і 10 буками за те, що вони зі зброєю в руках напали на Монтреал Банк у Вінніпеґу й ограбили близько $3,000 в готівці. Третій спільник нападу, О'Бріян, дістав рік вязниці і 10 буків.

98-ЛІТНЬОМУ СТАРЦЕВИ РОСТУТЬ НОВІ ЗУБИ.

В провінції Онтеріо є 3 людей, яким на старости літ починають рости нові зуби. Найстарший між ними віком Джан Ерон, що має тепер 98 літ. Недавно старий „молодик" зголосився в медичних властей у місті Торонті і повідомив, що з його ясен показуються вже треті зуби.

ПОШЕСНІ НЕДУГИ.

В травні ц. р. стверджено на терені тернопільського воєвідства 67 випадків плямистого тифу, з того 9 смертних. Випадків черевного тифу було 26, одри 93, туберкульози 105.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ У ГАЛИЧИНІ

МІЛІОНИ АКРІВ ЗЕМЛІ НА ПІДКАРПАТТЮ ЗАЛЯТІ ВОДАМИ.

Вже нараховано біля сотки затонутих людей.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — По 32-годинній страшній зливі, головно в горах Карпатах, повиливали всі ріки і потоки на цілім Підкарпаттю, позаливавши міліони акрів землі вздовж Карпат, ген аж до Кракова. Вода зірвала 40 мостів. В одній тільки місцевости згинули підчас катастрофи 26 людей. Досі нараховано коло сто осіб, що згинули в першім вилиті рік. А воді падають далі. З Варшави вислано два полки війська і саперів.

ПОРІВНУЄ АРХИПЕНКА З ДЖОЙСОМ.

ЛЬВІВ. — Вийшла друком критична студія Дарії Віконської. В тій студії взялася вона розібрати один з найбільших дивоглядних творів сучасної европейської літератури, „Уліссес", якого автором є таємний письменник Джеймс Джойс. Цей твір належить до „важких і незрозумілих", про які мало хто має відвагу писати, особливо на українськім полі. Авторка зробила велику несподіванку ще з того боку, що звязує творчість того ірляндського письменника з творчістю Архипенка і переводить між ними паралелі. Вихідною точкою для цих паралель став факт, що Джойс дав у повісті своїм „Уліссесом" почин до такої революції у формі, як Архипенко у різьбі.

ПОМЕР ДОБРИЙ СИН РІДНОЇ ЗЕМЛІ.

ПЕРЕМИШЛЬ (Західня Україна). — У Перемишлі помер Теодор Гоза, вчитель української державної ґімназії. Відійшла одна з найкращих наших одиниць, яка своєю працею, обовязковою, точністю і пожертвованістю була зразком для свого покоління.

Покійний пробивався крізь життя своєю муравлиною працею, своїм життєвим оптимізмом, вірою в свої сили та в успіх початого діла. Перебув у 1907 р. вязницю і голодівку в боротьбі за український університет. Підчас світової війни перебув кампанію як старшина артилерії на ріжних фронтах і дослужився ступня сотника. В Українській Галицькій Армії став артилерійним референтом у Начальній Команді. Вернувшися в 1921 р. до вчительської служби, був змушений польською владою перейти в 1930 р. на емиритуру. Брав завжди дуже активну участь у народнім життю, аж до самої смерти.

ЖИДИ ВІДІТХНУЛИ.

БЕРЛІН. — Наці так тепер заняті своїми власними внутрішніми клопотами, що залишили Жидів у цілковитім спокою. Ніхто про них ніде не згадує. Навіть не виключають Жидів, котрі боролися на фронті, як і їх батьків та дітей, від залізного хреста, яким будуть відзначені згадані особи. Жиди є того переконання, що заломання сили штурмовиків облегчить долю Жидів у Німеччині. В Гамбурґу, де зневажено жидівський цвинтар, мейор міста видав відозву, якою заповів якнайгострішу розправу з тими, що нарушують спокій померших. Тільки антисемітський „Дер Штірмер" атакує славного німецького композитора, Ришарда Штравса, за те, що компонує оперу до тексту жидівського поета Стефана Цвайґа.

Та всежтаки Жиди питають себе: як довго той спокій потреває?

ОПОЗИЦІЯ НЕ ЗЛОМАНА.

БЕРЛІН. — Крівава розправа Гітлера з бунтівниками опозиції не зломила, бо, не зважаючи на заборону, видно по ріжних містах на прилюдних місцях чимраз більше штурмовиків у мундурах. Кажуть, що вони знову підносять голову і можна надіятися нових несподіванок.

НІБИТО КЛОПОЧЕТЬСЯ СПОКОЄМ.

ПАРИЖ. — Премієр Гастон Думерґ знову запевняє цілу Францію і цілий світ, що французький нарід нічого собі так не бажає, як спокою. Навіть збройться Франція тільки на те, щоб застрашити інших, щоби не доводили до війни, як теж на те, щоб усе в Европі осталося по старому.

ЗАНЕПОКОЄНІ КОРУПЦІЄЮ.

БЕРЛІН. — У німецьких кругах найбільше вражені тим, що Гітлер виявив, що капітан Рем, котрого він казав розстріляти, забрав із зібраних добровільних жертв 12,000,000 марок і вживав їх як „тайний фонд" на свої власні цілі, головно на пиятику та гульню з тими, що були в його найближчім кружку. Ота деморалізація, яка ввійшла в ряди штурмових частин, являється для Німців найбільшим ударом.

ЗГОРІВ СЛАВНИЙ МОНАСТИР.

АТЕНИ (Греція). — Необережний монах, який курив папіроску, спричинив великий вогонь, якого жертвою впав старинний монастир у Меґаспелеон, в котрім були заховані скарби візантійської культури, між іншим, як оповідають, образ, який як кажуть, намалював евангеліст Лука.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Friday's issue (with Ukrainian Weekly):		Число з пятниці (з англійською частю):	
One year	$ 2.00	На рік	$ 2.00
Six months	$ 1.25	На пів року	$ 1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЖДЕМО НА ЮВИЛЕЙНУ ВІДПОВІДЬ ВІД 230 ВІДДІЛІВ!

ДО 230 СОЮЗОВИХ РОДИН.

Поговорім собі легенько, по родинному, на нікого не нападаючи, а всетаки промовляючи до серця і розуму. Головна екзекутива У. Н. Союза оголосила зприводу закінчення піврічної Ювилейної Кампанії, що на 380 Союзових родин, себто відділів У. Н. Союза, не відозвалися на протязі пів року аж 230 родин-відділів, не придбавши за той час ні одного члена, і то в Ювилейнім Році, у Ювилейній Кампанії нашої організації. Значиться, не дописали в тих відділах урядники і не дописали члени. Це є факт, який годі заперечити. Можуть бути на це тільки такі виправдання, якими вважається у нас загально депресію. Але чи це дійсно відповідає правді?

Таж знаємо, що тасама депресія цілком не спинила в Америці розвою і чисельного побільшення асекураційних товариств. Навпаки, щойно в тих важких часах навчилися люди належно цінити вартість обезпечення. І тому тепер стягаються і найбідніщі з останнього й усього собі відмовляють, а забезпечують себе і свої діти в асекураційних товариствах. Бо показується, що люди потратили цілі маєтки на лотах, моргеджах, домах, шерах, а навіть на ощадностях у банках, але не потратили досі нічого на своїх асекураційних полісах. З того видно, що асекураційні підприємства ще найкраще ведені, коли змогли перенести таку важку економічну кризу і ще свій бизнес збільшити.

Чиж ми, Українці, маємо бути іншими, якимсь винятком, і то там, де цього не треба, де сам простий розум каже людині йти за добрим приміром інших? Чи можливо припустити, щоб на 230 відділів нашої організації неможливо було за пів року придбати кождому з тих відділів хочби по кілька членів, хочби по одному? Ні, що не говорити, якими виясненнями себе не оправдувати, дійсного виправдання тут нема. Бо при трохи добрій волі урядників тих відділів і членів можна було придбати до організації як не старших, то хоч дітей, і то принайменш дітей самих урядників. Коли над тим хоч трохи застановимося, то побачимо, що перешкодою у нашім власнім розвою є в першу чергу ми самі. Так завжди бувало й так, на жаль, є ще тепер. Та так далі не може бути. Ми вже є настільки свідомі, що коли вже бачимо свої власні недомагання, виложені нам ясно, як на долоні, то ще зберемся в нас стільки моральної сили, щоб ті недомагання направити. Тому в другій половині Ювилейної Кампанії треба те все надолужити, щоби по 40 роках освідомлюючої праці не покрилося лице У. Н. Союза соромом, який битиме наші лиця тому, що ми не хочемо розуміти свого власного життєвого інтересу, що самі ми є собі ворогами.

МОРАЛЬНЕ ЗДИЧІННЯ

(Надіслане з Европи)

Евгена Скибу, студента зі Львова, що його підозрівають у проведенню замаху на польського міністра Перацького, німецька Тайна Державна Поліція заарештувала в Німеччині і передала польській владі. Скибу перевезено негайно польським літаком до Варшави.

Ця коротка звістка мусілаби, в інших обставинах, потрясти моральною совістю людства. Незалежно від того, хто він не був той, що виконав атентат — Поляк, Українець, Білорусин, Жид, чи якої іншої національности. Бож ясно кождому, що Перацького вбито з політичних мотивів. В цілім культурнім світі вже віддавна стало звичаєм, що політичних противників режіму чужої держави та держава, до якої „політичний злочинець" утік, не видає. Так свого часу Франція не видала Австрії великих італійських „політичних злочинців" — Гарібальдія та Маціння. Мала швайцарська республика була перед світовою війною певним пристановищем для „політичних злочинців" з усіх народів Сходу Европи, почавши від Леніна аж до Пілсудського. А як намагалася російська царська влада, щоби їй вільні демократичні держави видали революціонерів!

Але навіть небіжка Австрія стояла твердо на тім, що політичні противники царської влади, російські, українські, польські та інші революціонери, можуть вільно жити в австрійській державі, щоби лиш не вмішувалися до австрійських внутрішніх справ. Наша славна Запорозька Січ не видавала ні Полякам ні Москалям тих, що тікали з земель, підлеглих Москві та Польщі, на землю Війська Запорозького.

В двацятім віці ми дожили до того, що дві заприязнені держави, Польща й Німеччина, які пишаються своєю „культурою" й „цивілізацією", виконали перед очима цілого світа некультурне, ганебне діло: одна держава видала, а друга прийняла „політичного злочинця".

Нема слів на те, щоб належно назвати цю страшну, нелюдську підлість німецької Тайної Поліції. Соромом за людину взагалі мусить паленіти обличе кождого, хто подумає і застановиться над цим бестіяльним учинком влади так званої „Національної Німеччини".

Старий Пілсудський міг уже забути про те, як він сам був колись „політичним злочинцем", котрого переслідувала російська поліція по цілій Европі. Але молодший Гітлер мусів би подумати над тим, що його однодумці ведуть боротьбу в Австрії проти влади Дольфуса, навіть терором. Невжеж Гітлер, коли порозуміється з Мусоліні та з Дольфусом, буде видавати в руки австрійської влади тих, що будуть тікати до Німеччини?

Це, що сталося з Е. Скибою, не є випадком. Видача „політичного злочинця" задля осягнення певних користей з боку чужої держави не здиве нікого, хто знає моральну безхарактерність тих, що стали на чолі „відродженої Німеччини". Ці люди вважають себе за „надлюдей"; вони думають, що їм усе дозволене. Вони ставлять собі певні завдання, зокрема щодо Польщі. До неї залицяються, як до „красуні", шукають політичного зближення з нею. Тому Німеччина вважає таку неморальну, противну совісти культурної людини, видачу ворогів польської влади Полякам „дрібницею".

Німецька вільна преса у фашистівській Німеччині задушена. З Німеччини ми не почуємо голосів критики такої ганебної політики берлінського уряду. Проте маємо деякі інші факти, які свідчать, що далеко не всі похваляють цю безпринципну політику гітлерівської влади. Навіть у самім кабінеті Гітлера знайшовся один міністер, Папен (бувший католицький провідник), який запротестував проти того, що Гітлерова партія осміює і ганьбить те, за що боролися народи цілі довгі століття: людяність і свобода. „Людяність і свобода", зазначив Папен у своїй недавній промові в університеті в Марбургу, „це німецько-християнські поняття".

Видачею Скиби Польщі німецький уряд ствердив те, про що писав у своїм пастирськім листі архиепископ міста Зальцбургу (в Австрії) Рігер, 23 червня 1934 р.: „Німецька культура мусить збліднути перед іншими народами".

Є певна мораль і етична оцінка внутрішньої політики, але є також мораль міжнародня. Ті, що легковажать моральне чуття цивілізованого світа, врешті переконаються, що вони помиляються, собі на шкоду.

О. Ч.

ПІСЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНҐРЕСУ

Вже минув тиждень від хвилини, як закінчився наш Конґрес у Станиславові, а проте ми досі переживаємо його в душі не як гарний спомин — а як прекрасну, бадьору, радісну дійсність.

Справді, цей Конґрес був чимось більше, як поважним зіздом представниць українських земель та еміґрації. Це було щось більше, ніж низка відчитаних, вартісних рефератів, як з конечности обмежені дискусії, як удачні імпрези. Чимось більше, як оцей чудовий день української селянки, що виступила у зорганізованих лавах, на які ми глядили з таким зворушенням та з почуттям такої гордости!...

Можна сміливо сказати: від отого далекого, головокружного першо-листопадового дня, ми — західні Українки — не переживали нічого ні в десятій частині такого сильного, великого, захоплюючого, як оцих кілька днів у Станиславові. Кілька днів: бо це не був якийсь один момент піднесеного настрою, після якого приходить протверезіння, поворот до буденщини. Це було якесь чарівне затрачення свідомости часу, свідомости власної особи, особистих вигід та інтересів. Ми злилися в одне якесь велике тіло, з одним темпом віддиху, з однаково бючою у живчику кровю. Хто не пережив Українського Жіночого Конґресу, як його учасник, тому важко навіть зрозуміти це.

Безперечно, можна було сподіватися, що жіноцтво поодиноких українських земель та еміґрації знайде на свойому Конґресі спільну мову. Можна було чекати, що висідом довголітньої праці жіночих організацій у краю і поза його межами — праці веденої по однакових напрямках — будуть і однакові, загальні підсумки та спільні загальні постанови на майбутнє.

Одначе ми не сподівалися зустрінутися з такою повною однозгідністю думок, почувань, плянів між провідницями нашого жіноцтва, деб воно не жило.

Не тільки в нашій основній тезі: „Фемінізм на службі нації" знайшли ми повне порозуміння. Ми знаходили його скрізь, де йшло про засоби, що ведуть до тієї мети, про способи, що мають її реалізувати.

Ота однозгідність думок представниць краєвих жіночих організацій особливо замітно виступала на працях комісій. Було справжньою радістю працювати в такій атмосфері над резолюціями, що буває звичайно найутомливішою та найприкрішою роботою. На тих комісіях ми ще ближче зійшлися та зжилися з собою. І таксамо при спільному слуханні рефератів, при дискусіях, на товариських вечорах та на спільних помешканнях — зблизився і зжився з собою увесь, понадтисячуголовий Конґрес.

Ми знайшли спільну мову не тільки у справах, що торкалися органічної роботи жіноцтва в усіх ділянках громадського життя. Ми порозумілися не тільки без решти щодо віднoшення організованого жіноцтва до всіх важливих питань національного виховання, двигнення жіноцтвом народнього господарства й забезпечення жіноцтву прав на заробітну працю, у справі акції наших організацій над піднесенням народнього здоровля. Основно обдумані й опрацьовані резолюції у цих справах вказують на те, що до всіх них поставилося жіноцтво з повною річевістю й повагою, а те, що Конґрес приняв їх майже без застережень, свідчить, що оці складані представницями ріжних земель резолюції були віддзеркаленням волі нашого жіночого загалу. Дехто вважає, що принимання конґресом резолюцій без основної дискусії над ними — могли бути доказом поверховного їх трактування. Нема нічого більш помилкового! Хто знає хочби наші краєві загальні збори, на яких нпр. така суха річ, як змінений статут, зустрічає якнайживішу дискусію — хто знає, з якою великою повагою наше жіноцтво ставиться завжди до всяких ухвалених собою резолюцій, хочби тільки у формі побажань — тому ясно: резолюції Українського Жіночого Конґресу були висловом того, чого бажає і що здійснить своєю працею українське жіноцтво усіх земель та всієї еміґрації.

Гаразд — скаже дехто. Та як могли ви знайти спільну мову й ухвалити спільні резолюції у справах нашого політичного життя? Адже політичні умовини життя української нації на ріжних землях та в ріжних еміґраційних центрах такі ріжні! Адже розєднували вас і політичні переконання і практична політика поодиноких еміґрантських груп...

І ось тут, відповідаючи на такі можливі закиди, ми торкаємося найглибше саме того, що нас найбільше єднало на конґресі і що нас буде завжди єднати!

Знайти в політичному житті оте спільне, що зближує до себе політичні партії та групи, впливати на внутрішню демобілізацію во імя мобілізації назовні; завжди і на кожному місці причинюватися до злагіднення міжпартійної ворожнечі — словом, змагати до того, щоб наші політичні партії, групи, гурти підпорядкували партійні інтереси інтересам Нації — ось наша постанова, вирішена представницями ріжних земель і ріжних партійних угруповань.

Наш Конґрес, наша однозгідна праця, наші резолюції — розвіяли всякий сумнів щодо того, чи можлива і чи потрібна дальша спільна праця нашого жіноцтва в одній загальній жіночій організації.

Конґрес сказав своє слово: вона необхідна для дальшого побідного походу нації по шляху, що веде до найвищої національної мети!

М. С-ка.

(„Новий Час").

Г. Ф.

КОНТРАБАНДА

(Оповідання).

(2)

— Шляхтич запросив мене на обід. До обіду дали вино. Я зарз пізнав, що то моє вино. Аж пізніше я довідався, що то не з тої пайки, що його слуга взяла за мито. Цілу одну куфу він приказав відставити для себе на пізніше. Поки я у него гостем, приказав цідити з куф мені полишешених. По обіді не випустив мене, бо хотів, щоби я йому розказував про пригоди, які мусить переживати кождий мандрівний купець. На вечеру позїздилися сусіди шляхтича, бо вже розійшлася чутка, що у него малмазія пливе рікою. Не буду розказувати як далі було. Лиш тілько скажу, що тримали мене цілий тиждень, і заливали моїм власним вином. Коли була ще лиш одна куфа, мої візники тихцем виганяли віз на дорогу і крадьки відїхали. Я вікном виліз до саду, з саду в поле і побіг до воза. Колуючи селами, котрими ніколи ніякі купці не їздили і котрі не були готові брати від нас мито, я з тою одною куфою малмазії доїхав до Львова. Дулібіч нехай вибачить, що сего року буде мати від мене тільки одну куфу.

— Один з купецької спілки, що з Волощини везли до Львова вялену осетрину розказував, що свої осетрини довезли до Львова ледви половину, другу половину полишаючи в руках шляхотських митників. Кромі того майже в кождім селі мусіли платити грішми за осетрину від кождого воза і від кождих сім волів.

Слухаючи все те, Дулібіч спитав:

— Чомуж ви не підете до львівського магістрату пожалуватися?

— До львівського магістрату? — спитав здивований один купець. — Та чого? То не Львівчани кривдять нас, ані шляхтичі в місті Львові. Вони грабують нас там, де їх право. Та те, що якийсь шляхтич зробить в своїм селі, львівська лава не має сущити їх, ані взагалі з ними правуватися в обороні якихось купців.

— А я кажу, що має право! — Дулібіч обставав при своїм. — Як який шляхтич, не маючи на се привілею, лупить мито з купців, що свій товар везуть до Львова, то той шляхтич нарушує привилеї львівських міщан. В обороні прав тих міщан зголоситься в магістраті до писаря міста Львова і порадиться його, що вам діяти, як від того опришківства боронитися.

Купці послухали ради старого Дулібіча. Вибрали зпоміж себе кількох і вислали їх до магістрату. Міським писарем був тоді Яків Мосціцький. Депутацію купців приняв дуже ввічливо і пильно слухав, що вони розказували йому. Слухаючи, записував собі.

— Я гадаю, що ту самоволю, бодай деяких, мніших панів, буде можна прикоротити, — промовив писар, коли купці вже вичислили здирства — З великими вельможами тяжкий буде процес, бо з ними сам король не годен дати собі ради. Я зладжу письменну жалобу. Впишемо її до книги гродського суду, місто піде з нею до трибуналу і до короля.

— Коли се зробите? — спитав один купець.

— До роботи сідаю зараз, — відповів писар. — Завтра жалоба буде готова. Завтра зполудня десь так коло шістої прийдіть сюди, прочитаю вам. Скажете мені, чи так було, як буде стояти написане в жалобі.

— А чи так, на сухо, гладко читається? — спитав купець, бо хотів писаря за сей труд почастувати. — Не було би ліпше десь так, ось нехай би у Дулібіча. Саме вчора прийшла до нього решта малмазії, котру купець неначе чудом спас перед шляхоцьким опришком. Тої решти вже не багато у Дулібіча. Була би велика шкода, як би її випив хтось такий, що не знає смаку доброго вина.

— Як гадаєте, що то якесь небувале вино, то чомуж я маю бути гірший ніж той шляхтич, що пив його, взявши розбоєм?

Стало на тім, що писар Мосціцький напише жалобу і прийде до винарні Дулібіча прочитати. Ось причина, чому в тій винарні зійшлося так багато чужих купців. Прийшло їх ще більше, як вчора. Точно в годині шестій прийшов Мосціцький. Купці зглотилися навкруги його стола. Він вийняв з пазухи папери, поклав їх на столі, розгорнув і став читати. Всі купці стали хвалити, що жалоба написана дуже добре.

Наша кривда змальована так вірно, що жалоба камінь зворушила би, не то серце трибуналу, або серце доброго короля! — сказав один купець, поповняючи малмазією чашу міського писаря.

І решта купців була тої гадки. Тішилися, що трибунал і король прикоротять руки шляхоцьким нахабам. Купці пили за здоровля короля і львівського писаря, і силувала писаря не проти його волі, по змозі причинитися до випорожнення виратуваної куфи малмазії.

— Пуста надія! — сказав до себе якийсь міщанин, та не Львівчик, що сидів сам один при малім столику в задній куті винарні.

— А то чому? — спитав купець при сусіднім столику, котрого вухо підхопило слова самітного міщанина.

— Бо ні суд, ні король не дасть купцеви військового конвою, який пильнував би щоби шляхоцькі опришки коритися судови чи королівським декретам. Купці повинні возити свій товар великими валками, під охороною власних сильних військових конвоїв.

— Се було би можливе тільки тоді, коли би з одного місця відходили одночасно по кількадесять купців, кождий з дуже цінним, хоч невеликим вантажом. Таке майже немислиме, бо ріжні купці відходять з ріжних сторін і ідуть ріжними шляхами. Іншим шляхом іде той, що виїхав з Києва, іншим той, що свій товар везе з Ужгорода. Я везу мій товар королівським шляхом, тож не поїду разом з купцями, котрі свою мандрівку зачинають в Мукачеві, або на Литві.

— Я чув, що на тім королівськім шляху найбільше здирства. Чи се правда? — спитав міщанин.

— Таки правда, — відповів купець. — Найприкрішою частиною сего шляху є його кінець від Ялівця аж до Львова.

Міщанин хвилю мовчав, попиваючи угорське вино. В голові вириналі нові думки. І купець мовчав, зажурившися тим, що сказав міщанин.

— Нам справді жалоба не поможе, — погадав купець.

— Шкода тої малмазії, що міський писар випе за сю жалобу!

— Мовчанку перебив міщанин, забалакавши до купця:

(Далі буде).

NEW YORK, N. Y. The "Jubilee Branch" 88 of the Ukrainian National Association will hold its regular monthly meeting Friday, July 20th at 8:30 P.M. at 78 St. Marks Place, New York City, on the ground floor. Plans will be discussed for a dance in the near future.

Joseph M. Uhorchak, Sec'y.

— Жінка, то так як ковніцець.

— Якжеж то?

— Щойно, як маємо її на карку, то знаємо що за чумер!

---o---

Здибалися два автомобілісти у вузькій вулиці й один одному не хоче уступити місця. Ба один із них виняв газету та взявся читати в авті. На це другий:

— Прошу вас, як перечитаєте газетку, чи не були би такі добрі позичити її мені?

НЕГАЙНО ПОДАЙТЕ, СКІЛЬКИ ВИ ПРИДБАЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДЛЯ У. Н. СОЮЗА

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ПЕРЕД ДРУГИМ КОНҐРЕСОМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ Й КАНАДИ

„Тисяча делеґатів на II. Конґрес Української Молоді".

Незадовго буде перша річниця Першого Конґресу Української Молоді, який відбувся у Шикаґовськім Колісею в днях 17 й 18 серпня 1933 р. Ота дата вже стала одною з найважніших історичних подій заокеанської України, бо тоді то перший раз в історії нашої іміграції зіхалася була наша, в більшій части тут роджена, українська молодь, щоби створити свою сильну орґанізацію, якаб стала провідною зіркою у житті молодих Українців в Злучених Державах і в Канаді. Такою орґанізацією стала „Ліґа Українськоі Молоді Північної Америки", або по англійському "Ukrainian Youth's League of North America". Усі про неї знаємо, бо звіти про її діяльність доводилося нам читати в пресі.

Я хочу лише звернути уваґу на надходячий II-гий Конґрес Української Молоді, який відбудеться на сході у Ню Йорку, дня 1 і 2 вересня. Тепер важне головно те, щоби ми, українська молодь Америки, могли приготовитися до цього величавого конґресу.

Коли на Першім Конґресі в Шикаґо було зареєстрованих 76 делеґатів, то цей Другий Конґрес може і повинен зібрати яких **1,000 делеґатів** української молоді. Бо коли візьмемо за факт, що нас, Українців, є **один міліон** лише в самих Злучених Державах, то 1,000 делеґатів на Другий Конґрес Української Молоді буде менше-більше підходячим числом, буде репрезентувати 1 1000 часть **усього** українського загалу. Безперечно ми можемо мати тих 1,000 делеґатів, лише мусимо більше попрацювати в тім напрямі. Ми мусимо перш усього скріпити свої молодечі орґанізації в поодиноких громадах, щоби потім могли вислати делеґатів на спільний конґрес.

Перший Конґрес Української Молоді був безперечно великий своїм значінням хочби тому, що він був перший. На жаль, наша молодь не зрозуміла ще великої ідеї орґанізаційної, спільної праці, тому може й не прибула на перший конґрес у великому числі. Можливо також, що місто Шікаґо було трохи задалеко віддалене від сходу, де жиє більше Українців. Також депресія не дозволила на прибуття багатьох щирих українських патріотів. Крім цих причин була ще одна болюча справа, яка ослаблювала та підривала працю І. К. У. М., а це нікому непотрібні розбивання, роздроблювання молодечих сил Американської України через справи релігійні. Українська молодь повинна бути настільки обережною, щоби не допустити до подібних, жалюгідних інцидентів. Українська молодь, яка мала нагоду спостерегти на своїх батьках шкідливість ворогування на релігійному полі, повинна бути в таких справах толерантною. Перший Конґрес безперечно старався так поступати. Підчас дводневих обрад минулого року не було у нас найменшого тертя на релігійнім полі. Будьмож певні, що не буде його й цього року.

Минулий Конґрес поробив немало постанов. Більшість з тих постанов українська молодь старалася виповнити й перевести їх в життя. Але багато постанов осталися лише на папері, бо годі було їх сповнити. Такі справи, як: 1) Зорганізування постійної організації Українських Пластунів і Пластунок, (Ukrainian Boy and Girl Scout Organization); 2) справа матеріяльної помочі українським студентам, що студіюють у вищих школах; 3) справа української пропаґанди; 4) справа більш інтенсивної праці на органічнім полі — не поступили якслід уперед. Їх треба повести належно вперед. А це є безперечно діло Другого Конґресу, який уже недалеко. Без сумніву, крім вище наведених точок у нас є ще багато інших важних справ. Їх треба піддати усім під розвагу. Про них треба написати зараз до української преси. Ми повинні все висвітлити, щоби знати, до чого братися на черговому конґресі.

Ми за всяку ціну повинні пропаґувати справу Другого Конґресу Української Молоді, бо це є наша ідея. Чим більше нас буде, тим краще для нас.

Тож до праці, українська молоде! Берімся до щирої плянової праці. Підготовляймо пляни. Пишім статті на цю тему. Інформуймо своїх знайомих про надходячий Другий Конґрес, щоби ми показали, що ми є вірні діти українського народу, який наші вороги стараються знищити з лиця землі на просторах України. Покажім, що ми є сини вільної України, на вільній землі Вашингтона, і старайммося зробити, що лише можемо, щоби помогти собі та своїм браттям у Рідним Краю.

Хай наш клич: „Тисяча Делеґатів на II. Конґрес Української Молоді" станеться дійсністю!

Богдан Ф. Луців,
Міннеаполіс, Мінн.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Картерет, Н. Дж. — До спису тих, що покінчили гай скул, треба додати імя панни Емілії Боднар.

ОБЕЗПЕЧИВ СВІЙ НЮХ.

Арабський шеік Джелал Кураіші з Меки обезпечив свій ніс в асекураційному товаристві Льойд на 2,000 фунтів стерлінґів. Шеік є славним збирачем перфум, а його нюх такий чуткий, що відразу може сказати, з чого яка перфума складається, як лише понюхає її. Шеік усе подорожує та вишукує спеціяльні перфуми. Має вже найбільшу збірку перфум із усього світа. Найцікавнішою зі збірки є малесенька фляшечка перфуми, що її знайшов у Тутанкаменовому саркофагу. Перфума ця має вже більше ніж 4,000 літ. Шеік дав собі обезпечити свій нюх лише тому, бо без нюху життя його не мало би вартости.

— Що? ти пишеш повість? Навіщож завдаєш собі стільки труду — коли всюди можеш купити повісти за дешеві гроші!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НОРВИЧ, КОНН.

Успіх з виступу.

В нашім часописі з 25 червня ц. р. коротко представлено заходи та приготування Українців міста Норвич до першого нашого виступу з нагоди 150-літньої річниці заснування міста Норвич.

Нині хочемо піднести той здобуток і престіж, який принесло це свято Українцям.

У вівторок, 3 липня, відбулися в Академі Одіторіюм попис ріжних народів, на котрий були теж запрошені Українці. Виступали ріжні хори, танцюристи і сольові співаки. Прийшла черга й на нас. Коли наші танцюристи зі школи п. Авраменка відтанцювали коломийку, а потім козачка, то оплескам на салі не було кінця. Чужинці були прямо очаровані красою українського танку й народніх строїв. Виступ закінчився для Українців повним успіхом, бо Українці виграли першу нагороду. Честь інструкторови, панові Михайлові Лукасові з Вилементик, котрий так гарно зумів вивести танок.

У середу, 4-го липня, вже зрана було місто переповнене гістьми, котрі з цікавости приїхали побачити це свято. А перед походом тяжко було вулицею пройти. В годині 10, розпочався загальний похід вулицями міста. Всіх учасників у поході було понад пять тисяч, а приглядалися походови понад 50,000 осіб, котрі прибули тут з ріжних сторін Америки. Був також ґовернор стейту Конетикот та багато інших визначних Американців.

Українці, хоч невеликі числом, але уміло підготовлені, заняли перше місце в поході між іншими народами.

На чолі української групи їхали козаки на конях, в гарних козацьких строях. Глядачі стрічали їх гучними оплесками. За козаками поступала українська банда Запорозької Січі з Вунсакет, яка складалася з 35 осіб. Банда приграваля українські мельодії, в більшости композиції Гайворонського, з яких вивязалася чи не найкраще, бо дістала щирі оплески, зі всіх боків від усіх національностей.

За бандою йшли рішучим кроком у рядах Українці, котрим проводив жовто-блакитний прапор. За прапором ступали в народніх строях дівчата, котрі стягали на себе здалека очі глядачів, а оплескам не було кінця. За дівчатами і хлопцями йшли старші, всі в жовто-блакитних шапках і лентах. Подивляти треба, що навіть старші, бодро і гордо машируючи, трималися стрімко і рівно в рядах та, не зважаючи на тримилевий похід на горячім сонці, не показали втоми.

Після походу відбувся на фармі панства Цюпраків пікнік. На пікніку зібрано дрібними жертвами на визвольну боротьбу $5.03, які вислано до краю через О. Д. В. У.

Найбільше труду для двигнення українського імени перед багатотисячною публикою взагалі і для міста Норвич особливо положили наші звісні громадяни пп. Дячишин і Цюпрак.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ОСВІТЛЕННІ В. ЗАТОНСЬКОГО.

З нагоди 120-тої річниці народин Т. Шевченка В. Затонський умістив у 3. ч. „Комуністичної Освіти" за 1934 р. статтю „Пошана революціонерови". В тій статті В. Затонський поставив своїм завданням — критично підійти до оцінки Т. Шевченка як поета-революціонера, бо, на думку автора, навіть ті, що пролізли до лав комуністичної партії, возвеличували. Т. Шевченка, як революціонера, без марксівської аналізи. Отож В. Затонський рішив покласти в основу своєї статті марксівську аналізу. Не стану тут докладно розповідати про зміст тої статті; вкажу лише на ті висновки, до яких прийшов В. Затонський за допомогою марксівської аналізи. Висновки його можна звести до таких тез: Т. Шевченко, як поет-революціонер, ніколи не цурався своєї верстви — гнобленої, закріпаченої селянської бідноти. Але Т. Шевченко нерідко збочував з революційного шляху. Таке збочення В. Затонський вбачає в заклику Т. Шевченка до єднання Українців, і убогих, і багатих; в погляді його на українське минуле й козаччину; в його бажанні, щоб повстали гетьмани.

Однак В. Затонський добродушливо прощає Т. Шевченкови те, що його муза не завше була співзвучна пролетарському інтернаціоналізмові, і навіть намагається виправдати цей його гріх: „Дивно було б, каже В. Затонський, вимагати пролетарської послідовности від селянського революціонера того часу".

Накінець, щодо ставлення Т. Шевченка до Росіян та російської культури, то В. Затонський твердить, що Т. Шевченко вороже ставився лише до царської Росії, до російської тюрми народів, а не до російської культури та Росіян узагалі. „Тільки заклятi вороги українського народу, українських працівних мас, — додає В. Затонський, — можуть кожний Шевченків вислів проти старої царської Москви відносити до Москви нової, нашої, пролетарської. Стара тюрма народів таки потребувала, щоб її розбили; її було за що ненавидіти. Але старе вже знесено жовтневою революцією. Нині Москва Леніна—Сталіна є батьківщиною міжнародньо' пролетаріяту, надія пригноблених цілого світа. Від цієї Москви відривати українських робітників та селян намагаються можуть тільки їх вороги".

Отож з цього висновку В. Затонського випливає, що колиб Т. Шевченко дожив до наших днів, то він щиро благословив би Москву Леніна—Сталіна за те, що вона довела його милу Україну до такого поневолення й зубожіння, якого не зазнала вона й за царських часів.

Очевидно, марксівська аналіза є для В. Затонського добрим плащем, щоб прикрити ним свій уже даний гріх зрадництва перед батьківщиною.

Ст. Сірополко.

БУВША КОРОЛЕВА — ХЛІБОРОБКА.

Бувша туземська королева Саріма Масемба, що колись володіла на Полінезійському острові Моґелі, тепер жие в неволі на невеличкій сільській посілости у Франції. Обробляє це поле з чоловіком. Тимчасом хліборобська криза не минула й цієї туземської королеви, про що широко розписуються французькі часописи. Посол Теодор Валянсі вніс інтерпеляцію до міністра колоній у справі тієї королеви, що добровільно зреклася своєї землі в хосен Франції.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, подає до відома всім своїм членам, що збори відбудуться в суботу, 21. липня, в годині 6:30 ввечір. Проситься всіх прибути на час, бо є деякі справи до полагодження. На цих зборах контр. комісія здасть справоздання за минулий піврік. Члени, котрі ще не змінили старих грамот, зволять це зробити на тих зборах для свого власного добра. Члени обовязково повинні вписати свої діти до У. Н. Союза. Напоминається довгуючих членів, щоби прибули і вирівнали свої залеґлости, щоб неаражуватись на суспензу. — Н. Плуговський, предс.; В. Колесник, кас.; Я. Децембер, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 21. липня, в годині 7:30 ввечір, в гали Чеського Народного Дому, 29-19 — 24 Евеня. Проситься всіх членів і члениць явитися на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Буде піврічний звіт контр. комісії. Члени, котрі ще не змінили своїх грамот, нехай принесуть з собою старі грамоти на збори. Членів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, просимо вписати на цих зборах. Всіх довгуючих членів напоминається вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на ці збори член чи урядник підлягає карі після статута. — І. Сидор, предс.; С. Кривень, кас.; П. Барнич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 159, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 22. липня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, 430 7-ма вул. Проситься усіх членів прийти на той мітінґ, бо будеться роздавати відзнаки і тікети на ювилейне свято У. Н. Союза. Просимо членів, як будете йти на цей мітінґ не забудьте припровадити з собою нових членів, бо будемо принимати без вступного. Впишіть свої діти до У. Н. Союза, щоби наші скрентонські Українці мали чим представитись на 40-літнім ювилею нашого Батька Союза, котрий відбудеться 5. серпня. — Микола Масаяк, предс.; С. Петровський, кас.; М. Камінський, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам відділу 288, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 21. липня, точно в годині 6:30 ввечір. Є обовязком кождого члена прийти на цей мітінґ. На цім мітінґу буде справоздання уряду і контр. комісії за шість місяців. Ті члени котрі ще не перейшли на нову реформу, нехай принесуть старі грамоти і підпишуть аплікацію на зміну. Час уже короткий, а потому будуть жалувати. Позамісцеві члени мусять уже раз зрозуміти, що їх місячна вкладка або за діти мусить бути все плачена кождого місяця найпізніше до 25 дня в місяці. Котрий з членів не буде того виконувати, то наразиться на суспензу. — John Malitzki, 1504 E. 7th St., Bethlehem, Pa.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Піврічні збори Бр. св. Георгія, від. 239, відбудуться в суботу, 21. липня, в годині 8-ій ввечір, в домі Горожан, 847 Н. Френклін вул. Між годиною 6—8 мають зголоситись у секретаря: довгуючі члени, члени зголосившіся про запомогу від У. Н. Союза, нові члени і члени бажаючі змінити грамоти. Пригадуємо членам впослідне, що на цих зборах будуть суспендовані всі члени, котрі довгують до братства за два місяці або більше. З огляду на постанову братства, що члени замешкалі поза Філаделфією не можуть бути членами братства, перестали бути членам слідуючі: М. Діорка, Т. Грицей, І. Паращак і Н. Побігушка. На бажання цих членів братство видасть їм переступні листи до місцевих відділів У. Н. Союза. Подаємо до відома новим членам, що на випадок недуги братств св. Георгія виплачує негайно 6 дол на тиждень, 60 дол. посмертне і 10 дол. на видатки. Стан братського майна дає вам запоруку, що братство св. Георгія додержить всіх зобовязань і дасть вам і вашим дітям найкраще обезпечення в У. Н. Союзі. Тому зголосіться негайно в члени У. Н. Союза на цих братських зборах 21 липня. — Уряд.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 22. липня, в год. 2-гій, в гали церковній, 47 Говц Еве. Обовязком є кождого члена прийти на збори. — Н. Кузьма, предс.; М. Табачук, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 21. липня, в годині 7. ввечір, в У. Н. Домі, 847 Н. Френклін вул. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої належитости. Родичі котрих діти ще не належать до У. Н. Союза, проситься на цих зборах вписати до своєї найбогатшої організації, У. Н. Союза. — Ілько Савчин, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245, повідомляє своїх членів і члениць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 22. липня, в годині 2-гій пополудни, під ч. 18 Вудлан вул., в гали парафіяльній. На ці збори повинен кождий член явитись і вислухати звіту контр. комісії за минулих 6 місяців. Неявившийся член підлягає карі після статута. Пригадується довгуючим членам, щоби старалися вирівнати свої довги, бо в противнім разі ми будемо змушені поступити після статута. Тих членів, котрі ще не змінили своїх грамот, проситься принести старі грамоти на мітінґ, а секретар зробить все, що потрібно. Проситься членів привести хоч по одному новому членови і вписати свої діти до У. Н. Союза. — М. Скоропад, предс.; Я. Сабат, кас.; Я. Красній, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє усіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. липня, в годині 2-гій пополудни, в гали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Усі члени повинні бути на тих зборах, бо є важні справи до полагодження. Хто хоче календар У. Н. Союза на 1935 рік, то це є остання нагода замовити. Ті члени, що ще не змінили старої грамоти на нову, нехай принесуть стару грамоту до виміни. Хто хоче вступити в члени У. Н. Союза і Тов. нехай прийде на ті збори. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. — Василь Юсипчук, предс.; Петро Головачук, кас.; Михайло Федорів, фін. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні і місячні збори відбудуться в суботу, 21. липня, точно в годині 8-ій ввечір, в домі під ч. 217 Іст 6-то вул. Обовязком є кождого члена явитись на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Члени, котрі ще не перейшли зі старого на новий рід обезпечення, зволять принести старі грамоти і переписатись до нового роду. Кождий член обовязково в 40-літній ювилей У. Н. Союза повинен постаратись о нових членів до У. Н. Союза і до братства. Будемо принимати без оплати вступного. Пригадується довгуючим членам, щоби на цих зборах вирівнали свої залеглі вкладки. Не явившийся на збори член підлягає карі після статута. — Микола Марків, фін. секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Ст. Мильничука, від. 331, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 22. липня, в годині 2-ій пополудні, в Народнім Домі при Кармел дорозі. Проситься всіх членів явитись на мітінґ, бо буде касове справоздання за пів року. Тих членів, котрі ще не перейшли на новий рід обезпечення, проситься принести з собою на мітінґ стару грамоту. — М. Ключка, предс.; Ф. Бучинський, секретар.

МАНВІЛ, Р. АЙ. Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що спеціяльний мітінґ відбудеться в суботу, 21. липня, в годині 4-тій, в У. Н. Домі на Комберленд Ровд. Кличеться всіх товаришів прибути на цей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження, а іменно вибір нових урядників. Не явившийся на мітінґу член платить кару після статута. — Н. Шпак, пр.; М. Кльован, кас.; С. Шивчук, секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана, складаю щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза за скоре виплачення мені посмертного в сумі $500 по моїм покійнім чоловіку Миколі Петрівськім, котрий належав до 69 від. У. Н. Союза і до Тов. „Зоря", а котрий помер 28. червня ц. р., будучи членом 17 років. Також дякую місцевим урядникам і всім членам за їх труд і за участь у похороні. Бажаю нашій організації якнайкращих успіхів. Хай жиє і розвивається наш Батько Союз!

Анастасія Петрівська, вдова, **Богдан і Володимир,** сини.

ПОПИРАЙМО СВОЮ ПРЕСУ!

Газету можна попирати в ріжні способи.

Попирає газету передовсім той, хто пренумерує ґазету, хто платить передплату.

Попирає далі газету той, хто дає до газети оголошення. Такий теж причиняється до поправлення газети, до зроблення її кращою, богатшою і цікавішою.

Попирає накінець газету той, хто попирає тих, що оголошуються в газеті.

Читачі української ґазети попирають українську ґазету, як при закупні всякого товару купують передовсім у тих, що оголошують свої товари в українській газеті.

Добрий прихильник „Свободи" при закупні товару піддержує того, хто своїми оголошеннями піддержує ґазету матеріяльно й у цей спосіб посередньо причиняється до розвою газети. Добрий прихильник „Свободи" є приятелем кождого „адвертайзера" в „Свободі", бо кождий „адвертайзер" у „Свободі" є добрим приятелем читача „Свободи".

ПОПИРАЙТЕ ТИХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬ СВОЇ ТОВАРИ В „СВОБОДІ".

Адміністрація „Свободи".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

З весілля на Рідний Край.

Здається, що краще не може й бути, як це, що наші свідомі громадяни на ріжних забавах-сходинах не забувають за Рідний Край, та складають свої жертви на народні цілі. А буває таких нагод багато. Українці це нарід веселий, меткий, любить забавитися, поговорити, заспівати. При такій нагоді вистарчить пару щирих слів, щоби захотити до зложення пожертв на народню ціль.

Тут хочу згадати, що в нашій місцевости відбулося дня 19. травня ц. р. вінчання примірних громадян п. І. Бурбели з панною М. Кушнір.

Новоженці, виховані в українському дусі, завжди були передовими працівниками в користь народньої справи. Як члени співацького товариства „Боян", усе причинялись до доброго успіху хору в кожнім його виступі, як між своїми так і між чужинцями, в концертах, представленнях або інших підприємствах.

З огляду на широкі знайомства, прийшли на шлюб до української гр.-кат. церкви багато Американців. Церкву прибрано гарно цвітами і пальмами. Хор „Боян" співав між іншим „Аве Марія" і гучне „Многая літа", що дуже подобалося чужинцям.

Наша молодіж відчула, що наша культура багата й гарна, тільки треба її пізнати і плекати.

Панна М. Кушнір також добре відома як пяністка, не тільки в своїй місцевости, але й в околиці, а п. І. Бурбела є також членом і урядником 213 відділі У. Н. Союза.

На весільнім принятті, на заклик гром. В. Мельничука і М. Бориса, гості зложили щедрі й на народні цілі свої пожертви в сумі $33.50.

Жертвували: по $5: Кочерик і В. Дзінковський; по $2: Гендерсон, П. Борис, І. Кушнір, А. Рейтар; А. Бурбела $1.50; по $1: М. Пахолок, П. Кобрин, Догерти, Фішер, Федорик, Галджен, Ґаврон, Кушнірцет, Литвин, П. Кушнір, І. Бурбела, Кюрек, Савран, Мельничук.

Гроші розділено: по $10 на церкву і Дівочу Ремісничу Бурсу у Львові, а $13.50 на Рідну Школу.

Член хору „Боян".

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

36.

Коли Ольга вже стратила надію вибратися з джунґлів, щастя усміхнулося їй. Вона побачила, що дерева почали рідшати й скоро серед них вона побачила широку поляну. Ольга вийшла з конем на поляну й побачила перед собою чудову траву й невеличку ріку, що привабливо журчала під деревами.

Ольга рішила, що тут вона зможе заночувати. Напоївши коня, вона привязала його на припоні, а сама почала готуватися на ніч. Ольга назбирала сушняку, щоб розкласти на ніч багаття, яке мало б тримати диких звірів осторонь від неї. Дівчина лягла на мягку траву, поважно засунути.

Всього милю на захід від неї примостився на ніч на дереві Тарзан. Його ніч у джунґлях не турбувала. Адже він був дома. Та всетаки Тарзан не міг заснути. Він перебирав у своїй памяти все те, що бачив останніми днями, й думав про те, як пімститися над червоним офіцером, що завдав йому стільки горя.

Ольга не могла довго заснути. Вона почувала неспокій і здавалося часами страх вкрадався в її душу. Нагло вона вчула сильну гарматну стрілянину. Ольга схопилася й сіла, прислухуючись. Але все було спокійно. Ніч була темна й ані зорі на небі не було. Тиша й ця темнота, що оточували дівчину, нагнали на неї жах.